

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Tolmeldajaid käsitleva ELi algatuse läbivaatamine. Uus tolmeldajaid käsitlev kokkulepe““

(COM(2023) 35 – final)

(2023/C 349/26)

Raportöör: **Jarmila DÚBRAVSKÁ**

Kaasraportöör: **Veselin MITOV**

Konsulteerimistaotlus	Euroopa Komisjon, 24.1.2023
Õiguslik alus	Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 304
Vastutav sektsioon	põllumajanduse, maaelu arengu ja keskkonna sektsioon
Vastuvõtmine sektsioonis	28.6.2023
Vastuvõtmine täiskogus	13.7.2023
Täiskogu istungjärk nr	580
Hääletuse tulemus	
(poolt/vastu/erapooletuid)	182/0/3

1. Järeldused ja soovitused

1.1. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toetab komisjoni põhjalikku teatist, ⁽¹⁾ millega reageeritakse looduslike tolmeldajate arvukuse vähenemisele ELis. Komitee leiab aga, et viis aastat pärast algset algatust ei ole tehtud piisavalt edusamme, eelkõige selliste vajalike andmete hankimisel, mis suunaksid poliitikameetmeid. Komitee märgib, et kavandatud meetmete rakendamisel puudub selge juhtimine, ning kutsub liikmesriike üles praegust teatist kiiresti heaks kiitma.

1.2. Tolmeldajate arvukuse vähenemine on tingitud mitmesugustest teguritest, sealhulgas ebapiisavad toiduallikad, puuduvad külvikorra tavad, pestitsiidide käitlemine eri liikmesriikides, pestitsiidide kasutuskogus põllumajandusmaa hektari kohta, linna- ja maapiirkondade elanike käitumine, putukate ja taimede võõrliikide sissetungimine, looduslikud vaenlased, mesinike tarumajandamismeetodid, patogeensed nakkused, sealhulgas viirused, ning kliimamuutustega seotud aspektid. Komitee väljendab heameelt üleeuroopalise tolmeldajate seire ja kontrolli süsteemi (EU-PoMS) kasutuselevõtu üle.

1.3. Komitee peab väga oluliseks suurendada haldussuutlikkust kõigis liikmesriikides ning tugevdada koostööd avaliku sektori asutuste, erasektori sidusrühmade, teadusasutuste ja põllumajanduse sidusrühmade vahel. Komitee juhib tähelepanu ka spetsialistide nappusele selles valdkonnas.

1.4. Komitee nõuab tungivald teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni märkimisväärset rahastamist, et koguda olulisi teaduslikke andmeid ja luua asjakohaseid algatusi tolmeldajate arvukuse vähenemise peatamiseks, muu hulgas ka programmi „Euroopa horisont“ kaudu. ELi tasandil koordineerimine on oluline selleks, et tagada riiklike andmete konsolideerimine ja analüüsimine spetsiaalse tolmeldajaid käsitleva ELi platvormi kaudu, mis võimaldab avatud juurdepääsu andmetele.

1.5. Komitee toetab tolmeldajasõbralikke linnapiirkondi käsitleva programmi ja strateegia loomist, mis läbi laiendatakse selliseid maakasutuse korralduse tavasid, mis suurendavad tolmeldajate mitmekesisust ning säilitavad looduslike elupaiku linnades ja linnalähipiirkondades.

1.6. Tuntava edu saavutamiseks peavad EL ja liikmesriigid kiiresti teadmisi jagama ning keskenduma teadusuuringutes kestlikele põllumajandustavadele ja tõhusatele integreeritud taimekaitse meetoditele.

⁽¹⁾ COM(2023) 35 final.

1.7. Komitee kutsub üles andma põllumajandustootjatele asjakohast teavet keskkonnameetmete kohta riiklike ja piirkondlike põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemide kaudu, muu hulgas selliste madala riskiastmega pestitsiidide kasutamise kohta, mis ei kahjusta tolmeldajaid, ja integreeritud taimekaitse kohta. Samuti on vaja koolitusprogramme, mille eesmärk on suurendada teadmisi tolmeldajate ökoloogia, tuvastamise ja elupaikade taastamise kohta.

1.8. Komitee kutsub üles korraldama ELi uuringu, mille eesmärk on saada täpseid andmeid telekommunikatsiooniantennide tekitatud elektromagnetkiirguse mõju kohta looduslikele tolmeldajatele nende looduslikes elupaikades ning tolmeldajate tõhusa kaitse tagamiseks vajalike poliitikameetmete kohta.

1.9. Komitee rõhutab vajadust luua satelliitandmete abil valgusreostuse mõõdik kogu ELis, et hinnata ja jälgida kohalikku ja piirkondlikku mõju tolmeldajatele.

1.10. Komitee kiidab heaks komisjoni üleskutse Euroopa Regioonide Komiteele toetada tolmeldajaid käsitleva algatuse rakendamist, kuid on pettunud, et Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteed ei ole kahes kõnealusel algatuses seni kordagi mainitud, võttes eelkõige arvesse komitee suutlikkust edendada seda strateegiat sidusrühmade eri kategooriate seas, muu hulgas suurendades teadlikkust riiklike sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kodanike seas.

1.11. Komitee rõhutab vajadust asjakohase rahastuse järele, et vastata komisjoni teatistes esitatud ootustele ning tagada järjepidevus looduslike tolmeldajate kaitset mõjutavate mitmesuguste poliitikameetmete ja vahendite vahel. Samuti tuleb eraldada rahalisi vahendeid selleks, et teavitada üldsust paremini tolmeldajate arvukuse vähenemisest ja selle mõjust meie elule ning samuti tegevusetuse mõjust tulevastele põlvkondadele.

1.12. Oluline on rakendada ranged meetmeid, et kaitsta looduslike tolmeldajaid nii pestitsiidide riskihindamise protsessis kui ka nende kasutamise etapis. Komitee nõuab suuremat läbipaistvust seoses pestitsiidide kasutamisega ELis ja kolmandates riikides.

1.13. Kõige tõhusam lahendus on jõuda ülemaailmse kokkuleppeni vähendada sünteetiliste pestitsiidide kasutamist, tagades kõigi pühendumise sellele eesmärgile ja ausa konkurents. Kuigi see näib olevat keeruline ülesanne, on vaja terviklikku lähenemisviisi ja rahvusvahelistel läbirääkimistel tuleb teha rohkem jõupingutusi. See hõlmab tõsist arutelu selle üle, kas keelata selliste pestitsiidide eksport, mille kasutamine ELis on juba keelatud.

2. Üldised märkused

2.1. Tolmeldajate ja nende pakutavate ökosüsteemi teenuste olulise kasu tunnistamine on tähtis mitme ÜRO kestliku arengu eesmärgi saavutamiseks. Tolmeldajad on oluline tegur meie keskkonna hea seisundi hindamisel, tuues asendamatu majanduslikku, sotsiaalset ja kultuurilist kasu.

2.2. Komisjon on valmistanud ette ELi tolmeldajaid käsitleva algatuse läbivaatamise, mille eesmärk on reageerida looduslike tolmeldajate arvu vähenemisele ELis. Komitee toetab seda põhjalikku teatist, kuid märgib, et viis aastat pärast algset algatust on tehtud vähe edusamme, eelkõige seoses kõigi selliste vajalike andmete kättesaadavusega, mis tegelikult poliitikameetmeid suunaksid.

2.3. Tolmeldajad ei ole mitte ainult toimivate ökosüsteemide oluline osa, vaid ka meie planeedi elu alus. Teada on tuhandeid looduslike tolmeldajate liike, kellest kõige tuntumad on mesilased. Looduslike tolmeldajate arvukuse vähenemist mõjutavad mitmesugused tegurid ning komitee rõhutab, et oluline on tolmeldajate kaitsmiseks kasutada ettevaatuspõhimõtet.

2.4. Komitee kiidab heaks kõnealusel teatistes esitatud ulatuslikud plaanid, kuid märgib, et see on pikk loetelu tulevastest projektidest, mis vajavad piisavalt aega. Ajasurve tõttu oleks komitee oodanud selgeid lühiajalisi meetmeid ja tegevusi, mis tugineksid seni saadud kogemustele, põhinedes algse tolmeldajaid käsitleva algatuse aruandel^(?). Komitee juhib tähelepanu vajadusele valdkonnaülest – ja samal ajal koheste – meetmete järele kõigis liikmesriikides ning kiidab heaks üleeuroopalise tolmeldajate seire ja kontrolli süsteemi (EU-PoMS) kasutuselevõtu.

(?) COM(2021) 261 final.

2.5. Komitee kutsub liikmesriike üles kiiresti kokku leppima ja osalema meetmetes, mida tuleb võtta lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis, ning ootab praeguse teatise kiiret heakskiitmist.

2.6. Tolmeldajate arvukuse vähenemist mõjutavad tegurid

2.6.1. On mitmeid tegureid, mis mõjutavad tolmeldajate esinemist looduses⁽³⁾. Kõige olulisemate hulka kuuluvad keskkond, puuduv külvikord ja põllumajandustootjate keskendumine tootmise suurendamisele, aga ka linna- ja maapiirkondade elanike käitumine. Tolmeldajate arvukuse vähenemine võib olla tingitud ka muudest teguritest, nagu ebapiisavad toiduallikad, invasiivsete putuka- ja taimeliikide pealetung, looduslikud vaenlased, pestitsiidide käitlemine maa- ja linnapiirkondades, mesinike tarumajandamistavad ning – kõige olulisem – patogeensed nakkused, sealhulgas viirused, ja kliimamuutustega seotud aspektid.

2.6.2. Komitee märgib, et liikmesriikides on olemas selge seos tolmeldajate vähenemise ja pestitsiidide kasutuskoguse vahel põllumajandusmaa hektari kohta ning tolmeldajate vähenemise ja toiduainete tootmise vahel⁽⁴⁾. Erakorralised pestitsiidide kasutamise load liikmesriikides on näide praktilistest probleemidest taimekaitse tõhusa haldamise ning tootmise kvaliteedi ja kvantiteedi tagamise vallas. Euroopa Toiduohutusamet tegi kindlaks, et kõnealuste neonikotinoidide kasutamisele tehtud erakorraliste erandite puhul on olemas alternatiivid ainult ligikaudu kolmandikul juhtudest. Komitee tuletab meelde Euroopa Kohtu 19. jaanuari 2023. aasta otsust kohtuasjas C-162/21, mille kohaselt liikmesriigid ei saa anda rohkem erakorralisi lube neonikotinoide sisaldavatele toodetele.

3. I PRIORITEET: teadmiste parandamine tolmeldajate arvukuse vähenemise, selle põhjuste ja tagajärgede kohta

3.1. Komitee leiab, et tungivalt on vaja suurendada liikmesriikide haldussuutlikkust ning koostööd avaliku sektori asutuste ja erasektori sidusrühmade vahel, sealhulgas uurimisinstituudid ja teadlased, jätmata kõrvale põllumajandussektorit.

3.2. Teadmiste ja oskusteabe jagamine ning ühiste jõupingutuste tegemine sidusrühmade seas on kulutõhusate meetmete väljatöötamisel ja koostoime võimendamisel otsustava tähtsusega. Selline terviklik lähenemisviis vajab tõhusat koostööd poliitikakujundajate, sidusrühmade ja laiemal üldsuse vahel.

3.3. Komitee märgib, et lisaks tolmeldajate arvukuse vähenemisele on selles valdkonnas puudus ka inimekspertidest. Riiklike jõupingutusi andmete kogumise tagamiseks, sealhulgas andmete hankimine ja analüüs, tuleb kooskõlastada ELi tasandil, tehes seda tolmeldajaid käsitleval ELi platvormil, mis hõlbustab avatud juurdepääsu andmetele. Selline platvorm võimaldab üksikisikutel anda oma panuse ühisesse töösse, luues avatud lähtekoodiga andmekogukonna ning kontrollitud algoritmide ja mudelite hoidla.

3.4. Komitee nõuab konkreetset ja märkimisväärset teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni rahastamist, et koondada kogu vajalik teaduslik teave ja viia ellu asjakohaseid algatusi tolmeldajate arvukuse tõstmiseks.

3.5. Komitee hindab asjaolu, et pärast algse algatuse vastuvõtmist lisis komisjon programmi „Horisont 2020“ 2018.–2020. aasta tööprogrammi konkreetse tolmeldajaid käsitleva teema. Programmi „Euroopa horisont“ raames tuleb eraldada lisavahendeid tolmeldajaid käsitlevateks teadusuuringuteks, muu hulgas uuringuteks, mis puudutavad nende vähenemise põhjuseid, ning tolmeldajate liikide ja populatsioonide seireks ELis, sealhulgas linnapiirkondades.

4. II PRIORITEET: tolmeldajate kaitse parandamine ja nende arvukuse vähenemise põhjustega tegelemine

4.1. Komitee tunnustab saadaolevate tolmeldajaid käsitlevate andmete tähtsust tolmeldajate kaitse strateegiate edasiarendamisel ning ootab ELi ja liikmesriikide tasandil konkreetseid mõõdetavaid eesmärgi tolmeldajate populatsioonide ja elupaikade taastamiseks ELis.

⁽³⁾ Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Euroopa kodanikualgatus „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!““ (omaalgatuslik arvamus) (ELT C 100, 16.3.2023, lk 45).

⁽⁴⁾ Eurostat, „Agri-environmental indicator – consumption of pesticides“.

4.2. Komitee leiab, et oluline esimene meede on kaardistada tolmeldajate praegused ja võimalikud linnaelupaigad ja võrgustikud, ning toetab komisjoni algatust julgustada linnu järgima tolmeldajasõbralike linnade juhendit⁽³⁾. Lisaks toetab komitee tolmeldajasõbralike linnade programmi ja visiooni loomist. Sellised linnad parandavad maakasutuse korraldust, et suurendada tolmeldajate mitmekesisust ning säilitada linnades ja linnalähipiirkondades looduslikke alasid. Komitee on juba väljendanud seisukohta, et kõigis liikmesriikides tuleb maad hoolikalt majandada, tagades õige tasakaalu konkurentsivõime ja kestlikkuse vahel ning pakkudes vajalikke rahastamisvõimalusi⁽⁶⁾.

4.3. Selleks et stabiliseerida tolmeldajate arvu ja arvukust maapiirkondades, on oluline luua põllumajandusmaa majandamise kaudu sobivad tingimused. Komitee rõhutab, et kestlikumaid toidusüsteeme ei ole võimalik saavutada ilma riikliku poliitikata, mis pakub põllumajandustootjatele piisavat rahalist toetust. Rahastamine ühise põllumajanduspoliitika raames ei ole ainus võimalus toetust hallata.

4.4. Kõiki tolmeldajate levikut stabiliseerivaid meetmeid tuleb realistlikult hinnata. Välistada tuleb vastuolusid tekitada võivad meetmed ja süstemaatiliselt edendada asjakohaseid meetmeid. Komitee on seisukohal, et kavandatud meetmete rakendamisel puudub selge juhtimine, ning leiab, et eri liikmesriikide jõupingutuste vahel hakkavad tekkima märkimisväärsed erinevused.

4.5. Pestitsiidide kasutuskoguste suur erinevus põllumajandusmaa hektari kohta liikmesriikides põhjustab erinevusi nii looduskaitstes kui ka tootmises. EL ja liikmesriigid peaksid kiiresti soodustama teadmiste levitamist ning keskendumata teadusuuringutes agroökoloogiale, pestitsiidide säästvale kasutamisele ja integreeritud taimekaitse headele tavadele.

4.6. Komitee soovib rakendada läbipaistvat kontrollisüsteemi, et kehtestada imporditud toiduainetes samad pestitsiidide jääkide piirnormid nagu liidus toodetud toidu puhul. Komitee on juba nõudnud, et komisjon rakendaks kiiresti standardite vastastikkuse põhimõtet, et piirata konkurentsimoonusi Euroopa põllumajandustootjate jaoks⁽⁷⁾. Tuleb kaitsta tarbijaid ja pakkuda kvaliteetseid tooteid õiglase hindadega.

4.7. Komitee kutsub üles andma põllumajandustootjatele asjakohast teavet keskkonnameetmete kohta riiklike ja piirkondlike põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemide kaudu, muu hulgas madala riskiastmega pestitsiidide kasutamise ja integreeritud taimekaitse kohta.

4.8. 2024. aastaks tuleb välja töötada tolmeldajate populatsioonide seisundi näitajad, et neid saaks ühise põllumajanduspoliitika raames hinnata. Oluline samm on põhjalikult hinnata ühise põllumajanduspoliitika mõju tolmeldajate arvukuse vähenemise ärahoidmisele ning soodustada tavasid, mis tolmeldajate arvukust suurendaksid. Liikmesriigid peaksid edendama ühise põllumajanduspoliitika raames antava tehnilise abi vahendite suunamist tolmeldajatele, kasutades samal ajal lisavahendeid tarbijate ja keskkonna kaitseks.

4.9. Lilleribad on hea mitmesuguste tolmeldajaliikide allikas ja aitavad kahtlemata kaasa tolmeldajate kaitsele. Need võivad aga mesilasi ja teisi tolmeldajaid ohustada juhul, kui need ribad külvatakse põhjavee lähedale ja kõnealused pestitsiidid on endiselt pinnases. Seepärast on vaja rahalisi vahendeid, et uurida seda teemat ja töötada välja selge meetodika lilleribade jaoks.

⁽³⁾ Euroopa Komisjon, „A guide for pollinator-friendly cities“.

⁽⁶⁾ Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimaneutraalsus, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas“ (COM(2021) 554 final) (ELT C 152, 6.4.2022, lk 192).

⁽⁷⁾ Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse taimekaitsevahendite säästvat kasutamist ja millega muudetakse määrust (EL) 2021/2115“ (COM(2022) 305 final – 2022/0196 (COD)) (ELT C 100, 16.3.2023, lk 137).

4.10. Mõne teadusuuringu⁽⁸⁾ kohaselt võib telekommunikatsiooniantennide tekitatud elektromagnetkiirgus mõjutada looduslike tolmeldajate populatsiooni nende looduslikes elupaikades. Lisaks hindas Euroopa Komisjoni tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomitee (SCHEER) 2018. aastal elektromagnetkiirguse (eelkõige 5G-ga seotud kiirguse) negatiivse keskkonnamõju riski võimalikust kõige kõrgemaks⁽⁹⁾. Programmi „Eklipse“ raames tehtud lisahindamised ning samuti sõltumatud teadlased on kinnitanud, et on usutav, et elektromagnetväljad võivad putukate populatsioone kahjustada⁽¹⁰⁾. Komitee kutsus üles korraldama ELi uuringu, mis annaks täpseid andmeid selle küsimuse kohta ning tolmeldajate tõhusa kaitse tagamiseks vajalike poliitikameetmete kohta.

4.11. Komitee peab vajalikuks töötada välja satelliitandmetel põhinev kogu ELi hõlmav valgusreostuse näitaja, et hinnata ja jälgida kohalikku ja piirkondlikku mõju tolmeldajatele.

4.12. ELi ühtekuuluvuspoliitika vahendeid saab kasutada selleks, et investeerida looduse ja elurikkuse kaitseks ja taastamiseks, kliimamuutuste leevendamiseks ja kestliku linnaarengu tagamiseks, näiteks tolmeldajate jaoks looduspõhise rohelise taristu loomisse. Komitee hindab sellega seoses kõrgelt komisjoni soovitusi 11.2.

5. III PRIORITEET: ühiskonna mobiliseerimine ning strateegilise planeerimise ja koostöö edendamine kõigil tasanditel

5.1. Komitee kiidab heaks komisjoni üleskutse Euroopa Regioonide Komiteele toetada tolmeldajaid käsitleva algatuse rakendamist kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes. Komitee on aga pettunud, et Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteed ei ole ei kõnealusel algatuses⁽¹¹⁾ ega alguses algatuses⁽¹²⁾ kordagi mainitud, võttes eelkõige arvesse komitee rolli ELi kodanikuühiskonna häälekandjana. Komitee leiab, et talle tuleks anda konkreetseid ülesandeid selle strateegia edendamiseks sidusrühmade eri kategooriate seas, muu hulgas suurendades teadlikkust riiklike sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kodanike hulgas.

5.2. Tuleks kasutada spetsiaalseid kommunikatsioonivahendeid, et suurendada kodanike teadlikkust tolmeldajate arvukuse vähenemisest ja selle mõjust meie elule ning samuti tegevusetuse mõjust (sealhulgas majanduslikest, sotsiaalsetest ja keskkonnavalastest tagajärgedest tulevastele põlvkondadele) ning edendada teavituskampaaniaid kõigi liikmesriikide avalikus meedias. Tuleb eraldada rahalisi vahendeid üldsuse paremaks teavitamiseks, muu hulgas sotsiaalmeedia ja tippunnil televisioonis näidatava lühireklaami kaudu.

5.3. Komitee tunnustab tolmeldajatega tegeleva vabatahtlike koalitsiooni⁽¹³⁾ olulist rolli. See on ELi juhitud platvorm, mis hõlmab liikmesriike, mis on pühendunud teadmiste ja parimate tavade vahetamisele, tolmeldajate kaitse alaste teadusuuringute tegemisele ning vastastikuse abi ja koostöö pakkumisele.

5.4. Komitee kutsus üles looma koolitusprogramme, mille eesmärk on suurendada põllumajandusnõustajate, põllumajandustootjate, metsamajandajate, maahaldajate ja maastikuplaneerijate teadmisi tolmeldajate ökoloogia, tuvastamise ja elupaikade taastamise kohta.

6. Lõppmärkused

6.1. Komisjon on koostanud 42 meetmest koosneva prioriteetide nimekirja koos selgete tähtaegadega. Kavandatud meetmete jaoks on asjakohane kehtestada nende ettevalmistamise ja järgneva katsetamise täpne ajakava. Selliselt koostatud ajakava on nii lihtsam kontrollida kui ka kõigi osalejate jaoks lihtsam järgida.

6.2. Komitee leiab, et tõhus koostöö ja vahendite asjakohane eraldamine on otsustava tähtsusega, et tagada järjepidevus looduslike tolmeldajate kaitset mõjutavate mitmesuguste poliitikameetmete ja vahendite vahel. Komitee rõhutab, et oluline on eraldada vahendeid vastavalt komisjoni teatises esitatud ootustele.

⁽⁸⁾ „Electromagnetic radiation of mobile telecommunication antennas affects the abundance and composition of wild pollinators“.

⁽⁹⁾ SCHEER, „Statement on emerging health and environmental issues“ (2018).

⁽¹⁰⁾ „Risk to pollinators from anthropogenic electro-magnetic radiation (EMR)“.

⁽¹¹⁾ COM(2023) 35 final.

⁽¹²⁾ COM(2018) 395 final.

⁽¹³⁾ Tolmeldajatega tegelev vabatahtlike koalitsioon, Promote Pollinators.

6.3. Looduslike tolmeldajate kaitsmiseks on vaja paremaid kaitsemeetmeid nii pestitsiidide riskihindamise protsessis kui ka pestitsiidide kasutamise etapis. Kui pestitsiidide kasutamisega võitlemiseks ei võeta vastu julget strateegiat, seab see ohtu mesilaste ja teiste tolmeldajate tuleviku, meie ökosüsteemi tervikuna ja ELi elanike toiduga kindlustatuse. Pestitsiidide tegeliku kasutamise kohta ELis on vaja suuremat läbipaistvust.

6.4. Komitee leiab, et kõige tõhusam lähenemisviis ja ideaalne lahendus on jõuda ülemaailmse kokkuleppeni vähendada sünteetiliste pestitsiidide kasutamist, tagades kõigi pühendumise sellele eesmärgile ja ausa majandusliku konkurentsi. Kuigi see näib olevat õhkõrn võimalus, on vaja terviklikku lähenemisviisi ja rahvusvahelistel läbirääkimistel tuleb teha rohkem jõupingutusi. See hõlmab tõsist arutelu selle üle, kas keelata selliste pestitsiidide eksport kolmandatesse riikidesse, mille kasutamine ELis on juba keelatud.

Brüssel, 13. juuli 2023

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Oliver RÖPKE
